

ZE SOSNĚ K BOŽÍMU KAMENI

Výlet ze Sosně k Božímu kameni je nenáročná pěší vycházka okolím Sosně. Trasa měří přibližně tři kilometry a vede z větší části po neznačených cestách. Výlet začíná na návsi v Sosni. Z Jesenice do Sosně můžete dojet autem (6 km), dojet na kole (5 km po cyklotrase č. 351 – Greenway Berounka-Střela) nebo dojet pěšky (5 km po zelené turistické trase).

Náves v Sosni.

Sosně.

Sosně.

SOSEŇ

Sosně je v současnosti místní částí města Jesenice, zato v době svého největšího rozmachu před třicetiletou válkou byla centrem samostatného panství, k němuž náleželo několik okolních vesnic, mlýnů a dokonce i část Jesenice. V Sosni stála tvrz, jejíž příslušenství tvořil velký hospodářský dvůr, pivovar, dva ovčiny atd. V té době se o Sosni hovořilo dokonce jako o městečku. Soseňská tvrz s hospodářským dvorem stála na vyvýšeném místě v severozápadním cípu návsi (po levé straně silnice od Kosobodu).

Zajímavým dobročinným zvykem bývalo v Sosni takzvané „bramborové posvícení“ (v místním německém dialektu zvané Erzebbi-

zpříjemní krásný výhled do kraje. Z rozcestí u rekreačního střediska ještě můžete podniknout krátkou, cca 1,5 kilometrovou (tam+zpět) vycházku po cyklotrase č. 351 (Greenway Berounka-Střela) směrem ke Klečtné k cykloturistickému odpočívadlu, u nějž stojí nedávno obnovený kříž s německým pojmenováním

HASEN-MARTERL

„Hasen“ je v němčině množné číslo pro zajíce a Marterl znamená „boží muka.“ Snad právě toto neobvyklé pojmenování dalo vzniknout tradici, že kříž býval shromaždištěm lovců při výpravách na zajíce. Ve skutečnosti to bylo trochu jinak. Kříž nechal kdysi dávno postavit muž jménem Haas ze Sosně. Haas a Hase nemá k sobě v němčině daleko, a tak se z Haasova kříže stala „zajací boží muka“. Z kříže je původní pouze podstavec. Na jeho čelní straně se nacházel text, který byl při obnově památky v roce 2008 neznámý, takže nápisová plocha zůstala prázdná. Mezitím objeveným textem byla následující modlitba: „Durch deines Kreuzes Zeichen, o Heiland gib der Gnaden viel, dass wir einst das Lebensziel erreichen. Auf dich schau'n wir, dir vertrau'n wir. Herr! Durch deine Not und Pein, lass uns nicht verloren sein! Amen,“ tedy: „Pro tvého kříže znamení, o Vykupiteli, dopřej nám milosti, abychom dosáhli svého životního cíle. K tobě vzhlížíme, tobě důvěřujeme. Pane! Pro tvé utrpení nedopusť naše ztracení. Amen.“

Od kříže Hasen-Marterl se stejnou cestou vraťte do Sosně.

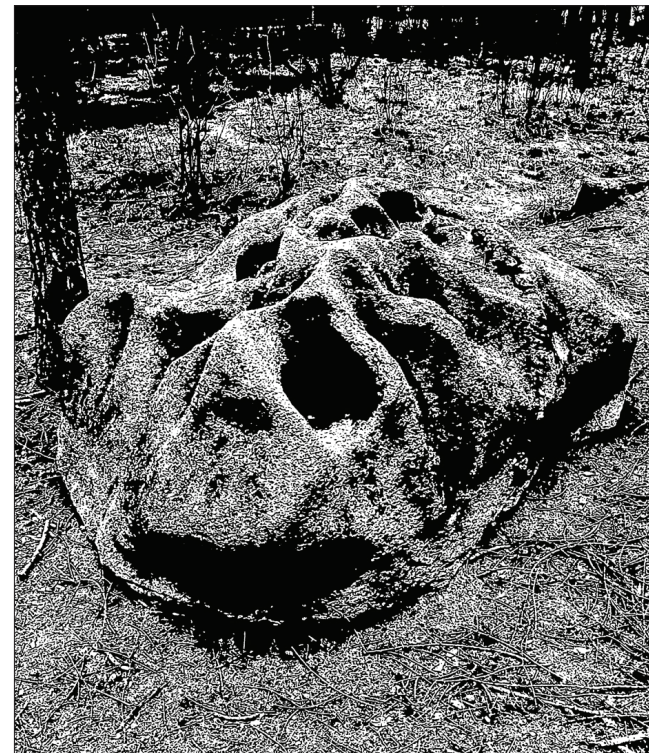

Hasen-Marterl.

*Navštivte i další zajímavá místa v okolí Jesenice.
Svůj cíl si vyberte na www.jesenice-ra.cz.*

Prospekt vytvořila obecně prospěšná společnost Rakovnícko v roce 2011 pro Město Jesenice. Text: R. Hartl, fotografie: R. Hartl, R. Dvořák.
www.krivoklatsko.cz

MĚSTO JESENICE VÁS ZVE NA VÝLET

ZE SOSNĚ K BOŽÍMU KAMENI

DALŠÍ TIPY NA VÝLETY
OKOLÍM MĚSTA NAJDETE NA

WWW.JESENICE-RA.CZ

-Kärwä, ve spisovné němčině Erdäpfel-Kirchweih). Slavilo se druhou nedělí v říjnu a lidé při něm na popojíždějící vůz doprovázený hudbou odevzdávaly podle svého uvážení brambory ze své úrody, košík i víc. Vůz naložený bramborami se nakonec vydal do Jesenice, kde byl náklad odevzdán v tamním chudobinci na přilepšenou jeho obyvatel.

Uprostřed malebné soseňské návsi stojí

SOCHA SVATÉHO FLORIÁNA

Nedávno zrestaurovaná socha patrona hasičů sv. Floriána před soseňskou zvoničkou pochází z 19. století a je darem manželů Schröderových ze statku v sousedství. Nápis na podstavci, který by to potvrdil, bohužel už není čitelný, rozluštit lze jen úvodní slova „Gewidmet von den Eheleuten Karl u. ...“, tedy „Věnováno manželé Karlem a...“, z příjmení je zřetelné pouze počáteční písmeno „S“.

Půvabná lidová socha zobrazuje svatého Floriána v jeho nejtypičtější podobě – jako římského vojáka s praporem a džberem, ze kterého vylévá vodu na hořící dům. Podle legendy byl Florián vysloužilým římským důstojníkem, který se v době pronásledování křesťanů za císaře Diokleciána zastal čtyřiceti svých bývalých vojáků, umučených pro svou příslušnost k zakázané křesťanské víře. Florián, sám tajný křesťan, se navzdory krutému mučení odmítl své víry vzdát a byl proto odsouzen k trestu smrti utopením. S mlýnským kamenem uvázaným ke krku byl svržen z mostu do řeky Emže.

Kolem postavy svatého Floriána koluje mnoho zázračných příběhů a jeden praví, že v mládí zachránil modlitbou k Bohu hořící dům. Snad právě tato legenda ve spojení s jeho mučednickým vztahem k vodě se stala základem uctívání svatého Floriána jako patrona hasičů. Což ovšem nijak nebránilo tomu, aby se zároveň nestal patronem profesí, pro které je oheň blahodárným živlem – kovářů, hrnčářů, hutníků nebo pekařů. Svátek svatého Floriána připadá na 4. května.

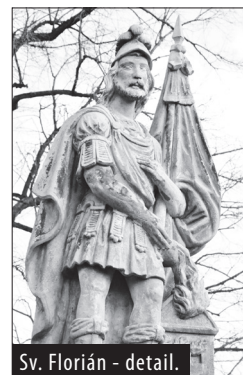
Cesta ze Sosně k Božímu kameni není značená. Správně se zorientovat vám pomůže cyklotrasa 351 (Greenway Berounka-Střela). Od sochy sv. Floriána sledujte trasu až k rozcestí u rekreačního střediska Soseň na horním konci obce. Greenway odbočuje vlevo do Klečetné, rovně vede cyklotrasa číslo 2260, doprava mezi zabradami jde neznáčená cesta do polí. Dejte se neznačenou cestou vpravo. Zhruba po 500 metrech dojdete na další rozcestí na okraji lesa. Cesta, po které jdete, se velkým obloukem stáčí vpravo do lesa, v přímém směru vzhůru se odděluje méně zřetelná cesta. Dejte se méně zřetelnou cestou. Po zhruba 150 metrech dojdete k informační tabuli věnované Božímu kameni. Sám kámen leží asi padesát metrů v lese vpravo od cesty. Od informační tabule je dobře viditelný. Jste na místě, před vámi leží slavný

BOŽÍ KÁMEN

I kdyby ležel v moři dalších kamenů, Boží kámen si nemůžete splést. Ohromný kamenný pecen s povrchem zvlněným hlubokými brázdami je podivínem i mezi podivnými kameny roztroušenými

Socha sv. Floriána.

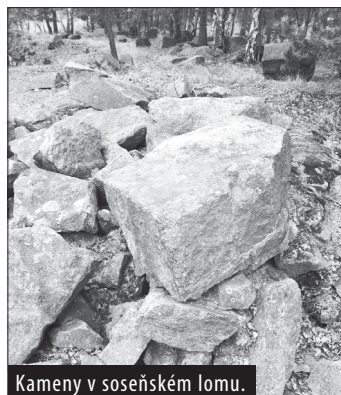
Sv. Florián - detail.

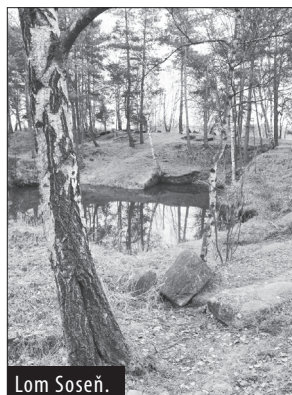
Boží kámen - detail.

Boží kámen.

Kameny v soseňském lomu.

Lom Soseň.

ve zdejší krajině. Bizarní tvary kamene způsobil podle pověsti Bůh se svými anděly, když po stvoření světa sestoupili na zem, aby obhlédli právě dokončené dílo. Na své inspekční cestě světem zavítali i do lesa nad budoucí Sosní. Neboť už byli dlouhým putováním unavení, usedli na kámen, aby si odpočinuli. Jelikož pod dotekem vyvoleného měkne i kámen, zvlnilo se i jejich kamenné odpočívadlo a zvlnění zůstalo až do dnešních dnů.

Podle jiné verze tu seděl Kristus s družinou svých apoštolů. Přišli pryč na Jesenicko, aby zde hlásali své učení, potkávali tu však jen lidi zlé a hříšné, neochotné naslouchat. Všude jen hádky, svár a spory. Ve společnosti takových lidí nedokázali dlouho vydržet, natož aby u nich požádali o nocleh. Proto se na noc uchýlili do lesa, kde bok po boku ulehli na veliký kámen, aby posílili svá unavená těla spánkem. Kámen se jim poddajně jako měkké lůžko přizpůsobil a tak vznikl Boží kámen.

K této přírodní kuriozitě se váže ještě jeden novodobý příběh. Není to tak dlouho, co Boží kámen padl do oka podivinskému sběrateli kamenů Karlovi Rejzkovi z Rakovníka. Jeho zálibou bylo krášlit veřejná prostranství zajímavými kameny a Boží kámen nechal dopravit ke koupališti v nedalekých Senomatech. Nedlouho poté přišel o život za zvláštních okolností pod koly couvajícího nákladního automobilu. Rejzkův zvláštní odchod z tohoto světa dal podnět k fámě, že jeho smrt byla božím trestem za to, že soseňským kamenem pohnul.

Úsilím tehdejšího referátu životního prostředí Okresního úřadu v Rakovníku se kámen vrátil zpátky na své místo a v roce 1999 byl vyhlášen chráněným významným krajinným prvkem.

Na druhé straně cesty než leží Boží kámen, se nachází

PŘÍRODNÍ PAMÁTKA LOM SOSEŇ

Jedná se o starý zatopený malý lom, kde se těžil granodiorit k rozmanitým kamenickým, stavebním a dekorativním účelům. Kolem lomu se povaluje velké množství vylámaných kamenů, některé zčásti opracované do pravidelnějších tvarů. Najdete zde i kameny s charakteristickou zubatou stopou po lamačských klínech.

K rozpojování velkých kamenných bloků na menší kusy se používaly dubové klíny, které se zatloukaly do připravených otvorů, vyhloubených v malých odstupech v linii požadovaného lomu. Zatlučené klíny se pak polévaly vodou a bobtnající dřevo svou vlastní silou kámen rozpojilo.

Postupem času se opuštěný lom a jeho nejbližší okolí stalo životním prostorem několika chráněných druhů obojživelníků a rostlin a proto byl roku 1997 Soseňský lom vyhlášen přírodní památkou (formou přírodní památky zákon chrání cenné přírodní útvary s menší výměrou a regionálním významem).

Po prohlídce Božího kamene a soseňského lomu se stejnou cestou vraťte zpět do Sosně. Za příznivé viditelnosti vám cestu dolů do vsi